

HENESIS

KAG PAGHUMAN SA LANGIT AG DUTA

1 ¹ Sa kaunaunahan, ginghuman it Dios kag langit ag duta. ² It kato, kag kalibutan ay waya it korte ag waya't suyor. Kag makusog nak katubian ay libon it karuymanan ag sa ibabaw it tubi, kag Ispirito it Dios ay raha nak nagbabantay.

³ Ag nagsiling kag Dios, "Magkainggwa't hadag!" ag nagkainggwa matuor it hadag. ⁴ Nakita it Dios nak maado kag hadag, ag ida binuyag kag hadag ag ruyom. ⁵ Gingtawag it Dios kag hadag nak "adlaw" ag kag ruyom nak "gab-i". Naglipas kag gab-i ag nag-abot kag aga. Imaw kato kag unang adlaw.

⁶⁻⁷ Ag nagsiling kag Dios, "Magkainggwa it lugar sa tunga it katubian agor mabuyag kag tubi sa ibabaw ag kag tubi sa ubos!" Bumuyag matuor kali, ag nagkainggwa't lugar sa tunga it katubian. ⁸ Gingtawag it Dios kaling lugar sa tunga nak "langit". Naglipas kag gab-i ag nag-abot kag aga. Imaw kato kag pangruhang adlaw.

⁹ Ag nagsiling kag Dios, "Magtipon kag tubi sa ubos it langit sa usang lugar ag magyuaw kag uga nak duta!" ag natuman matuor. ¹⁰ Gingtawag it Dios kag uga nak duta nak "kadutaan", ag kag tubi nak nagtipon nak "karagatan". Ag nakita it Dios nak kali ay maado.

11 Sumunor, nagsiling kag Dios, "Magtubo sa duta kag mga hila munon, mga tanom nak nagbubunga it busoy, ag mga puno nak nagpapamunga it di busoy, kumporme sa inro yabot-yabot nak klase!" ag natuman matuor. **12** Nagtinubo sa duta kag mga hila munon, mga tanom nak nagbubusoy, ag mga puno nak nagpapamunga it di busoy, kumporme sa inra yabot-yabot nak klase. Ag nakita it Dios nak kali ay maado. **13** Naglipas kag gab-i ag nag-abot kag aga. Imaw kato kag pangtatlong adlaw.

14 Ag nagsiling kag Dios, "Magkainggwa it mga iwag sa kalangitan agor mabuyag kag adlaw sa gab-i, agor magkainggwa it mga tanra, agor maayaman kag panahon, ag para sa pagbilang it mga adlaw ag mga tuig. **15** Imaw ra kali it magtao it hadag sa kalibutan!" ag natuman matuor. **16** Nagkainggwa it ruhang maragko nak mga iwag. Kag adlaw ay marumaya sa aga hanggang maghapon, ag kag buyan ay marumaya sa gab-i. Nagkainggwa ra it mga bituon. **17** Gingbutang it Dios kag mga iwag sa langit agor matao it hadag sa kalibutan, **18** agor magrumaya sa adlaw ag sa gab-i, ag agor mabuyag kag hadag sa ruyom. Ag nakita it Dios nak kali ay maado. **19** Naglipas kag gab-i ag nag-abot kag aga. Imaw kato kag pang-ap-at nak adlaw.

20 Ag nagsiling kag Dios, "Magkainggwa sa tubi it maramong mga di kabuhi nak nagrarangoy-rangoy nak nagpupunsok-punsok. Ag kag ibabaw ay magkainggwa it mga pispis nak nagyiynupar!" **21** Ngani, nagkainggwa sa tubi it mga balyena, mga isra, ag iba pang mga nagrarangoy-rangoy nak nagpupunsok-punsok, kumpormi sa inra yabot-yabot nak klase. Ag sa ibabaw ay nagkainggwa it tanang mga pispis, kumporme sa inra yabot-yabot nak klase. Ag nakita it Dios nak kali ay maado. **22** Gingpakamaado sinra it Dios sa pagsiling, "Magbuar ag magramo kamong tanan raha sa tubi ag pun-a kag ragat, ag magramo ra kamong mga pispis raha sa ibabaw!" **23** Naglipas kag gab-i ag nag-abot kag aga. Imaw kato kag panglimang adlaw.

24 Ag nagsiling kag Dios, "Magkainggwa it mga di kabuhi sa duta; mga hadop nak maanar, ag mga hadop nak maila nak nagpapanaw ag nagkakamang, kumpormi sa inra yabot-yabot nak klase!" ag natuman matuor. **25** Nagkainggwa it mga hadop sa duta; mga hadop nak maanar, ag mga hadop nak maila nak nagpapanaw ag nagkakamang, kumpormi sa inra yabot-yabot nak klase. Ag nakita it Dios nak kali ay maado.

26 Ag nagsiling kag Dios, “Mahuman kita it tawo nak naambit sa ato nak pay tuyar sa ato. Ag sinra kag magahom sa mga isra, mga pispis, ag mga hadop nak maanar ag maila.” **27** Ag naghuman ngani kag Dios it tawo nak naambit sa ida nak pay tuyar sa ida. Naghuman sida it tawo; kayaki ag kabadi **28** ag ingpakamaado sinra, ag nagsiling sida, “Mag-anak ag magramo kamo agor mapupuno ninro kag kalibutan. Rumayahan ninro kali, pati tanang isra, tanang pispis ag tanang yabot-yabot nak mga hadop! **29** Gingtaw-an kamo nako it pagkaon; tanang mga tanom nak nagbubusoy ag tanang bunga it kahoy. **30** Ag sa tanang mga hadop ag sa tanang mga pispis gingtaw-an nako sinra it hilaunon ag rahan it ibang mga tanom agor inra kaunon.” Ag natuman matuor. **31** Ag nakita it Dios nak kag tanang ida inghuman ay abang ado. Naglipas kag gab-i ag nag-abot kag aga. Imaw kato kag pang-an-om nak adlaw.

2 ¹ Tuyar kali kag paghuman it Dios sa langit ag sa duta ag tanan raha, ag kaling tanan ay taposey. ² Sa suyur it an-om nak adlaw natapos it Dios kag tanang ida inghuman ag sa pangpitong adlaw, sida ay tumungon sa ida paghimo. ³ Gingpakamaado it Dios kag pangpitong adlaw ag ida inghuman kali nak sagrado, dahil sa adlaw nak kato tumungon sida sa ida paghuman ag pumahuway.

KAG LUGAR IT EDEN

⁴ Imaw kali kung pauno kag paghuman sa langit ag sa duta. It katong hinuman it GINOONG Dios kag langit ag duta ⁵ ay waya pang gador it mga paninanom ag mga uyas nak nagtutubo ag nagpapamunga sa duta dahil it kato waya pa gipapauyana it GINOONG Dios, ag waya pa it tawo nak nagrurugkay. ⁶ Pero inggwa’t tubi nak waya gitutungon it pagtubor nak nagbubunyag sa duta.

⁷ Pagkatapos, nagporma kag GINOONG Dios it tawo halin sa yunang, ag ida hiningaban sa ilong it hingab nak nagtatao it kabuhi, ag kag tawo ay nagkainggwa it kabuhi.

⁸ Pagkatapos, naghuman kag GINOONG Dios it usang tanuman ruto sa Eden, nak hampig sa Subatan. Ag ruto nida binutang kinang tawo nak ida hinuman. ⁹ Gingpatubo it GINOONG Dios kag tanang mga yabot-yabot nak puno nak maganda gimuyatan ag tanang mga yabot-yabot nak puno nak nagpapamunga it kaunon. Sa tunga it kaling

tanuman ay inggwa't ruhang puno. Kag usa ay nagtatao it kabuhi ag kag usa ay nagtatao it kaayaman parti sa maado ag mayain.

10 Inggwa sa Eden it usang suba nak nag-iilig ag nagbubunyag sa tanuman. Sa liwas it Eden kali ay sumanga sa ap-at nak suba. 11 Kag una ay gingtawag nak Pison ag kali ay naglilibot sa lugar it Havila 12 kung hariin inggwa't buyawan nak puro. Inggwa ra ruto it mabangyo nak tagok ag mga marbol. 13 Kag pangruha ay ingtawag nak Gihon ag kali ay naglilibot sa lugar it Cus (tong huli ay Etiopya). 14 Kag pangtatlo ay gingtawag nak Tigris ag kali ay nagrarayan sa lugar it Asirya. Ag kag pang-ap-at ay gingtawag nak Yuprates.

15 Gingraya ag gingbutang it GINOO kag tawo sa Eden agor magrugkay ag mag-alaga ruto. 16 Gingsugo it GINOONG Dios kag tawo sa pagsiling, "Libre ka nak magkaon it tanang bunga it kaling mga kahoy. 17 Pero ayang gador gikauna kaling bunga it kaling kahoy nak nagtatao it kaayaman parti sa maado ag mayain. Sa oras nak imo kina kaunon, ikaw ay siguradong mamamatay."

18 It katong humanon it GINOONG Dios kag kayaki, nagsiling sida, "Buko maado nak magpangabuhi kag kayaki nak ausa. Ahimuon nako sida it usang kaibhanan nak magiging katuwang nida." 19 Kada, ingraya nida ruto sa kayaki katong tanang klasi nak hadop ag pispis nak ida pinorma rutong duta, agor ida apangayanan sinra. Ag kung nio kag ida gingtawag, imaw kag inra ngayan. 20 Ingpangayanan it kayaki kaling tanang yabot-yabot nak mga hadop ag mga pispis rutong duta, pero waya gihapon sida it nakita nak ida magiging kaibahan ag katuwang.

21 Kada, gingpakatuyog it pamuok-muok kag kayaki it GINOONG Dios ag it kag sida'y muokey ay ida ingbaoy kag usang gusok nida bag-o pinapila nida kag unor ruto. 22 Kaling gusok ay inghuman nida nak kabadi ag rinaya ruto sa kayaki. 23 Di sumiling kag kayaki,

"Ay, salamat!

Sida ay suká it ako suká, unor it ako unor.

Atawagon nako sida nak 'Kabadi'

dahil sida ay halin sa kayaki."

24 Ngani, inabadaan it kayaki kag ida tatay ag ida nanay agor sinrang ruha it ida asawa ay magiging usa.

25 Sinra ay uba, pero waya sinra nahuhuda.

KAG PAGSUWAY IT TAWO

3 ¹ Sa tanang mga hadop nak inghuman it GINOONG Dios, kag sawa it pinakatuso. Usang beses, nagpangutana kag sawa sa kabadi, “Nagsiling baga kag Dios sa inro nak indi kamo magkaon it mga bunga it kahoy dili sa tanuman?”

² Nagsabat kag kabadi, “Buko ay! Puyde kami magkaon it aber niong bunga it kahoy dili sa tanuman. ³ Kag siling it Dios, ‘Indi kamo puyde magkaon it bunga it kinang puno raha sa tunga it tanuman, nak nagtatao it kaayaman parti sa maado ag mayain. Ag indi ra ninro puydeng huytan kina. Pag kamo ay magsuway, mamamatay kamo.”

⁴ Nagsabat kag sawa, “Indi ra man kamo mamatay! ⁵ Kada, ingsiling kina sa inro it Dios ay dahil ayam it Dios nak sa oras nak magkaon kamo it kina ay mabubuksan kag inro isip ag kamo ay magiging pareho sa Dios nak ayam kag maado ag mayain.”

⁶ Namasran it kabadi nak katong bunga ay pay kamumuot, ag nupay malasa gikaunon. Nagustuhan ra nida nak magkaon it katong bunga agor magiging maayam sida, kada naghugot sida it bunga ag ida kato kinaon. Pagkatapos, naghugot ray sida it usa pa ag ingtao nida sa ida asawa ag kinaon ra it kali. ⁷ Pagkakaon ninra ay nabuksan kag inra isip ag nasaduran ninra nak sinra ay uba, kada bumaoy sinra it mga rahan it igos ag nagtahi sinra it mga bahag agor pangtabon ninra sa inra yawas.

⁸ It katong bandang haponey, narunggan ninra kag GINOONG Dios nak nagpapamasyar sa tanuman, kada sinra ay nagtago sa yudo it mga

puno it kahoy. ⁹ Pero ging-ayaba kag kayaki it Dios sa pagsiling, "Hariin ikaw?"

¹⁰ Nagsabat kag kayaki, "Narunggan nako kag imo pagpanaw dili sa tanuman ag nahadlok ako dahil ako ay uba, kada ako ay nagtago."

¹¹ Nagpangutana kag Dios sa ida, "Sin-o kag nag-uma sa imo nak ikaw ay uba? Gingkaon бага nimo katong bunga nak ingsiling nako sa inro nak indi ninro gigkaunon?"

¹² Nagsabat ray kag kayaki, "Kaling kabadi nak imo ingtao sa ako it imaw kag nagtao sa ako it bunga it katong kahoy, kada nagkaon ako."

¹³ Nagpangutana ngasing kag GINOONG Dios sa kabadi, "Asing imo kalig inghuman?"

Nagrason kag kabadi, "Kag sawa ay imaw it nagluko sa ako, kada nagkaon ako."

KAG PAGSUMPA IT GINOO KANG SATANAS AG SA TAWO

¹⁴ Gingbisayahan it GINOONG Dios kag sawa,

"Dahil dili sa imo inghuman,
Ako sumpa ay imo maaaguman.
Sa tanang hadop dili sa kalibutan,
Aber sa mga maanar o maila man,
Pagsumpa sa imo ay yabaw sa tanan.
Imo bituka ka imo ikamang,
Makaon ka it taybo hanggang katapusan.

¹⁵ Ikaw ag kaling kabadi, mahangit-hangitan,
Hasta sa imo kaanak-anakan ag sa ida kaanak-anakan,
Usa sa inra, sa imo uyo ay mayusak,
Ka ida buoy ay imo akagton."

¹⁶ Ag binisayahan ra nida kag kabadi,
"Arugangan nako kag imo arayanan,
Sa imo pagpanganak, nak kahirapan,
Sa imo pag-anak, hapros ay aagumon.
Sa yudo it kali, asawa'y ahanrumon gihapon,
Ag sida ka imo gisusunron."

¹⁷ Ag sa kayaki kali kag ida ingbisaya,
"Dahil sa pagpati sa imo asawa,
Dahil sa pagkaon it bawal nak bunga,

Bagoy siling nako, aya kina gikaona,
 Kada, kag duta ay ako gingsusumpa.
 Sa imo inghuman, imaw kali kag gaba,
 Hanggang ikaw ay buhi rahali sa duta,
 Bag-o makakaon ay mahirap it rugkay sa raga.

18 Kag matubo rili'y mga tanom nak siiton,
 Magabon ra ka mga hilaunon.

Mga tanom sa kabukiran ka imo akaunon.

19 Sa pagtrabaho ikaw ay apanggauson,
 Bag-o ka magkaingwa it intro makakaon.
 Kali ay aagwantahon hanggang imo kamatayon,
 Hasta sa pagbalik it imo yawas sa raga,
 Nak kung hariin ikaw ay ak' gingtuga,
 Ikaw ay taybo yang, kada mabalik ka sa duta."

20 Gingpangayanan it kaling kayaki nak si Adan kag ida asawa
 nak "Eba", dahil sida it nanay it tanang tawo nak nabubuhi.

21 Naghuman kag GINOONG Dios it mga baro halin sa anit it hadop ag
 kali ay gingpasoksok nida kana Adan ag Eba.

GINGPALAYAS SI ADAN AG SI EBA SA EDEN

22 Ag nagsiling kag GINOONG Dios, "Muyati, kag tawo ay tuyarey
 sa ato nak ayamey kag maado ag mayain. Dapat nak inding gador sinra
 makakaon it bunga it kaling puno nak nagtatao it kabuhi, dahil kung
 inra kali makaon ay mapangabuhin sinra it waya't katapusan." 23 Kada,
 pinalayas it GINOONG Dios kag tawo paliwas sa Eden ag gingparugkay
 kag raga kung hariin sinra gibay-a it GINOO. 24 Pagkatabog nida sa
 tawo halin sa Eden, bumutang sida it mga mataas nak punong anghel
 nak kag ngayan ay kerubin, sa rayanan pasuyor ruto. Kali ay inggwa't
 hudot nak pay espadang nagrarayab-rayab ag nagtitiyog, agor
 magharang sa mga masuor ruto sa puno nak nagtatao it kabuhi.

Genesis in Bantoanon

78.2-892-5C 14-120P-921033B

ISBN 971-159-065-4

Printed in the Philippines